

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 1 -
Moje prawa jako ofiary przepęstwa

1 - Moje prawa jako ofiary przepęstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popeęnieniem przepęstwa a złoęeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przepęstwie?

Policja i prokurator mają obowiązek poinformować ofiarę o:

- prawie do otrzymania odszkodowania/zadoęuczynienia od podejrzanego lub kompensaty od państwa;
- fakcie, że na żądanie ofiary prokurator zasadniczo ma obowiązek sporządzić i zgłosić do sądu wniosek o naprawienie szkody;
- przepisach dotyczących zakazu zblięzania się, pełnomocnika z urzędu dla pokrzywdzonego i pomocy indywidualnej;
- sposobach ubiegania się o pomoc i poradę prawną;
- możliwościach i warunkach mediacji;
- organach i organizacjach oferujących pomoc i wsparcie;
- danych kontaktowych niezbędnych do uzyskania informacji o sprawie dotyczącej ofiary;
- trwającym postępowaniu i roli ofiary w tym postępowaniu;
- prawie do tłumaczenia ustnego i pisemnego;
- prawie do otrzymania zwrotu kosztów;
- oddaleniu wniosku o wszczęcie postępowania przygotowawczego lub jego umorzeniu;
- adresie, pod który można kierować skargi dotyczące sposobu prowadzenia sprawy;
- wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania sądowego;
- ucieczce zatrzymanego lub aresztowanego.

Należy pamiętać, że powyęsze informacje zostaną przekazane po złoęeniu zawiadomienia o podejrzeniu popeęnienia przepęstwa. Ofiara może jednak, oczywięście, zapoznać się np. ze stroną internetową Urzędu ds. Wsparcia i Kompensat dla Ofiar Przepęstw (Brottsoffermyndigheten) przed złoęeniem zawiadomienia o podejrzeniu popeęnienia przepęstwa.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popeęniono przepęstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Cudzoziemiec, który padł ofiarą przepęstwa w Szwecji, ma prawo do otrzymania takich samych informacji jak obywatel Szwecji (zob. powyężej). Przysługuje mu również prawo do skorzystania z tłumaczenia pisemnego lub ustnego, jeżeli nie mówi po szwedzku.

Osobę, która padła ofiarą przepęstwa w innym państwie, o jej prawach informują organy w tym państwie. Więcej informacji na temat praw ofiar w innych państwach członkowskich UE można znaleźć tutaj.

Jakie informacje uzyskam, jeżeli złoęę zawiadomienie o popeęnieniu przepęstwa?

Policja i prokurator mają obowiązek poinformować ofiarę o:

- prawie do otrzymania odszkodowania/zadośćuczynienia od podejrzanego lub kompensaty od państwa;
- fakcie, że na żądanie ofiary prokurator zasadniczo ma obowiązek sporządzić i zgłosić do sądu wniosek o naprawienie szkody;
- przepisach dotyczących zakazu zbliżania się, pełnomocnika z urzędu dla pokrzywdzonego i pomocy indywidualnej;
- sposobach ubiegania się o pomoc i poradę prawną;
- możliwościach i warunkach mediacji;
- organach i organizacjach oferujących pomoc i wsparcie;
- danych kontaktowych niezbędnych do uzyskania informacji o sprawie dotyczącej ofiary;
- trwającym postępowaniu i roli ofiary w tym postępowaniu;
- prawie do tłumaczenia ustnego i pisemnego;
- prawie do otrzymania zwrotu kosztów;
- oddaleniu wniosku o wszczęcie postępowania przygotowawczego lub jego umorzeniu;
- adresie, pod który można kierować skargi dotyczące sposobu prowadzenia sprawy;
- wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania sądowego;
- ucieczce zatrzymanego lub aresztowanego.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa/dochożenia lub w czasie procesu)?

Oferze przysługuje również prawo do skorzystania z tłumaczenia pisemnego lub ustnego, jeżeli nie mówi po szwedzku.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Osoba niepełnosprawna, która jest głucha, niedosłysząca lub ma zaburzenie mowy, ma prawo do skorzystania z usług tłumacza ustnego.

Urząd ds. Wsparcia i Kompensat dla Ofiar Przestępstw (Brottsoffermyndigheten) opracował materiały informacyjne przeznaczone dla dzieci. Szczegółowe informacje na temat ofiar przestępstw znajdują się na stronie <https://www.jagvillveta.se/>.

Policja również udostępnia informacje przeznaczone dla dzieci: <https://polisen.se/Utsatt-for-brott/Olika-typer-av-brott/Barn-och-ungdomar/>

Usługi wsparcia dla ofiar przestępstw

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

Ofiara przestępstwa może otrzymać wsparcie od wielu stowarzyszeń i organizacji nienastawionych na zysk. Gminne organy pomocy społecznej również mają prawny obowiązek dbać o to, by ofiary przestępstw i ich rodziny otrzymały pomoc i wsparcie.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Gdy ofiara złoży zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, policja wskaże jej organy i organizacje, które oferują pomoc i wsparcie. W niektórych przypadkach policja, za zgodą ofiary, przekaze również jej dane kontaktowe np. infolinii wsparcia dla ofiar, która następnie skontaktuje się z tą osobą. Ofiara może również samodzielnie skontaktować się z organizacją udzielającą wsparcia.

Jak chroni się moją prywatność?

Jeżeli ofiara zwróci się o wsparcie do organów pomocy społecznej, jej sprawa zostanie rozpatrzona z zachowaniem poufności. Wolontariusze pracujący w organizacji wolontariackiej, która zapewnia wsparcie ofiarom przestępstw, są zobowiązani do zachowania tajemnicy. Ofiara może również zachować anonimowość w kontaktach z taką organizacją.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie, nie trzeba tego robić.

Środki ochrony osobistej, jeżeli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakiego rodzaju ochrona jest dostępna?

Istnieje wiele rodzajów ochrony dostępnych dla ofiar przestępstw:

- Zakaz zbliżania się

Zakaz zbliżania się (*kontaktförbud*) ma zapobiegać sytuacjom, które są potencjalnie niebezpieczne dla ofiar. Zakaz zbliżania się został wprowadzony i jest stosowany głównie w celu ochrony kobiet przed groźbami i nękaniami ze strony byłego małżonka lub partnera, ale można go również stosować w celu ochrony dzieci i innych osób wymagających szczególnego traktowania. Zakaz zbliżania się oznacza, że osoba, która grozi ofierze i ją nęka, ma zakaz odwiedzania ofiary lub kontaktowania się z nią w jakikolwiek sposób, np. listownie, przez sms, telefonicznie lub za pośrednictwem znajomych. Zakres zastosowania tego zakazu można rozszerzyć na zakaz zbliżania się do miejsca zamieszkania ofiary, jej miejsca pracy lub innego miejsca, w którym ofiara przebywa.

Zakaz zbliżania się może również obejmować osoby zamieszkujące z osobą, pod której adresem kierowane są groźby. Aby taki zakaz, który ma spowodować opuszczenie wspólnego domu przez osobę kierującą groźbą, mógł zostać wydany, musi istnieć wysokie ryzyko popełnienia przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu, wolności lub bezpieczeństwu partnera.

Decyzję o zastosowaniu zakazu zbliżania się podejmuje prokurator. Jeżeli prokurator nie wyda takiego zakazu, ofiara może wnieść wniosek o skierowanie sprawy do sądu rejonowego (*tingsrätt*). Złamanie tego zakazu grozi karą grzywny lub karą pozbawienia wolności do jednego roku.

- Zapewnienie schronienia

Kobiety i ich dzieci, które padły ofiarą przemocy domowej, mogą być zmuszone do tymczasowego opuszczenia domu. Możliwość znalezienia schronienia zapewniają zarówno gminy, jak i schroniska dla kobiet. Więcej informacji na ten temat można uzyskać w gminnych ośrodkach pomocy społecznej lub w lokalnym ośrodku wsparcia dla kobiet.

- Ochrona danych osobowych

Jeżeli ofiara nie chce ujawniać swojego adresu z powodu groźb i innych form nękania, może wnieść o wpisanie kodu jako specjalnego znacznika poufności (*sekretessmarkering*) w rejestrze ludności. Kod taki zostanie również wpisany w innych rejestrach publicznych, np. w rejestrze pojazdów i praw jazdy. Co do zasady przegląd kodów odbywa się co roku.

Osoba, pod której adresem kierowane są groźby i która przeprowadziła się lub ma taki zamiar, może skorzystać z innego sposobu ochrony danych osobowych, tj. z pozostawienia dawnego adresu w rejestrze ludności (*kvarskrivning*). Ofiara może pozostać zarejestrowana pod dawnym adresem przez okres do trzech lat po zmianie miejsca zamieszkania.

Wnioski o ochronę danych osobowych w formie nadania znacznika poufności lub pozostawienia dawnego adresu należy składać w miejscowym urzędzie skarbowym, w którym ofiara jest zarejestrowana. Ważne jest, aby w kontaktach z organami informować je o przyznanej ochronie danych osobowych. Ofiara musi również być bardzo ostrożna w kontaktach z organizacjami, przedsiębiorstwami itd.

- Zmiana imienia i nazwiska

Innym sposobem zwiększenia ochrony jest zmiana imienia i nazwiska. Ofiara może zmienić nazwisko na nazwisko rodzica, kierując odpowiednie zawiadomienie do szwedzkiego Urzędu Podatkowego (Skatteverket). Zmiana nazwiska na jakiegokolwiek inne nazwisko wymaga zezwolenia szwedzkiego Urzędu Patentowego i Rejestrowego (Patent- och registreringsverket).

- Pakiet bezpieczeństwa

W przypadku niektórych osób groźby są na tyle poważne, że konieczne może być skorzystanie z tzw. pakietu bezpieczeństwa. Pakiet zawiera telefon komórkowy i system alarmowy; można go wypożyczyć w lokalnej komendzie policji, która dokona wnikliwej oceny sytuacji.

- Fikcyjne dane osobowe

Jeżeli istnieje ryzyko popełnienia poważnego przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności osoby lub jeżeli wydaje się, że pozostałe środki bezpieczeństwa nie zapewnią dostatecznej ochrony, ofiara może otrzymać pozwolenie na korzystanie z fikcyjnych (tj. wymyślonych) danych osobowych. Wniosek o pozwolenie na korzystanie z fikcyjnych danych osobowych należy skierować do policji.

- Program ochrony świadków

W wyjątkowych przypadkach, kiedy nie sprawdzają się inne środki, osoby, pod których adresem kierowane są groźby, a które mogą wpłynąć na wynik postępowania sądowego, mogą zostać objęte specjalnym programem ochrony świadków prowadzonym przez policję.

Kto może mi zapewnić ochronę?

W zależności od rodzaju ochrony różne organizacje mogą podejmować decyzje w tym zakresie. Zob. pkt powyżej.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Aby określić konieczność zapewnienia ofierze szczególnych środków ochrony w trakcie śledztwa/dochodzenia prowadzonego przez policję i postępowania sądowego, policja powinna jak najszybciej przeprowadzić indywidualną ocenę bezpieczeństwa. W ocenie tej uwzględnia się powagę przestępstwa i sytuację osobistą ofiary. Ofiary poniżej 18. roku życia zawsze uznaje się za osoby wymagające szczególnej ochrony.

Organy pomocy społecznej często korzystają również ze specjalnych metod oceny, aby zbadać ryzyko dokonania przez sprawcę, który zamieszkuje z ofiarą, ponownych aktów przemocy.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Aby określić konieczność zapewnienia ofierze szczególnych środków ochrony w trakcie śledztwa/dochodzenia prowadzonego przez policję i postępowania sądowego, policja powinna jak najszybciej przeprowadzić indywidualną ocenę bezpieczeństwa. W ocenie tej uwzględnia się powagę przestępstwa i sytuację osobistą ofiary. Ofiary poniżej 18. roku życia zawsze traktuje się jako osoby wymagające szczególnej ochrony.

Jakie środki ochrony są dostępne dla ofiar przestępstw najbardziej potrzebujących szczególnego traktowania?

Najdalej idące środki ochrony w przypadku poważnych przestępstw obejmują pozwolenie na korzystanie z fikcyjnych danych osobowych i program ochrony świadków (zob. powyżej).

Jestem małoletni - czy przysługują mi szczególne prawa?

Organy pomocy społecznej mają obowiązek zapewnić, by dziecko będące ofiarą przestępstwa i jego bliscy otrzymali niezbędną pomoc i wsparcie. Organy pomocy społecznej powinny również pamiętać, że dziecko, które było świadkiem przemocy lub innych nadużyć wobec jego bliskiego, również jest ofiarą przestępstwa, i powinny

zapewnić mu niezbędną pomoc i wsparcie.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

Organy pomocy społecznej mają również obowiązek zapewnić wsparcie członkom rodziny osoby, która jest ofiarą przestępstwa. Istnieją również stowarzyszenia nienastawione na zysk, które działają na rzecz wsparcia członków rodziny osób, które zmarły w rezultacie przestępstwa.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Organy pomocy społecznej mają również obowiązek zapewnić wsparcie członkom rodziny osoby, która jest ofiarą przestępstwa. Ponadto osobom, które są członkami rodziny ofiary przestępstwa, może przysługiwać wiele spośród opisanych powyżej środków ochrony. Również wiele organizacji nienastawionych na zysk udziela wsparcia członkom rodziny ofiary przestępstwa.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach korzysta się z mediacji? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Podczas mediacji ofiara i sprawca przestępstwa spotykają się, aby omówić to, co się stało, z bezstronnym mediatorem. Jeżeli sprawca ma mniej niż 21 lat, gmina ma obowiązek zaproponować mediację.

Warunkiem mediacji jest przyznanie się do popełnienia przestępstwa. Ponadto chęć udziału w mediacji muszą wyrazić obie strony. Mediacja może doprowadzić do porozumienia np. co do tego, jak strony powinny zachowywać się względem siebie podczas spotkań w przyszłości, co może stanowić pewne gwarancje dla ofiary.

Możliwe jest również osiągnięcie porozumienia w zakresie odszkodowania/zadośćuczynienia, choć potencjalnie mogą się pojawić problemy, zwłaszcza jeśli sprawców jest kilku, a w grę wchodzi duże kwoty lub szkody na osobie. W razie jakichkolwiek pytań na temat takich porozumień należy skontaktować się z Urzędem ds. Wsparcia i Kompensat dla Ofiar Przestępstw (Brottsoffermyndigheten). Jeżeli ofiara zawrze porozumienie w sprawie odszkodowania/zadośćuczynienia, może stracić prawo do dochodzenia kompensaty dla ofiar przestępstw.

Wyznaczony mediator (który musi być kompetentny, uczciwy i bezstronny) odpowiada za zapewnienie, by proces mediacji przebiegał w sposób bezpieczny dla ofiary.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Wykaz ważnych ustaw i rozporządzeń znajduje się na [stronie internetowej Urzędu ds. Wsparcia i Kompensat dla Ofiar Przestępstw \(Brottsoffermyndigheten\)](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 15/07/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.